

Een spannend spel loopt verkeerd af

Algemene informatie over de rechtszaak in het simulatiespel

Ben, Najib en Roos, drie vmbo leerlingen van 15 jaar, hebben de laatste lesuren vrij van school en gaan gezamenlijk naar huis. Ze weten niet zo goed wat ze willen gaan doen, en besluiten naar het huis van Ben in de buurt te fietsen.

Ben en Najib zijn alle twee verliefd op Roos en proberen haar voor zich te winnen. Roos weet niet met wie ze verking wil. Ze vindt Ben wel leuk, maar hij doet vaak erg stoer en daar houdt ze niet zo van. Najib is heel aardig maar wel weer erg verlegen. Ze vindt het prettig dat beiden hun best doen om het haar naar de zin te maken.

Op weg naar huis komt Ben met een plan. Hij heeft in hun schuur nog vuurwerk liggen van oudejaarsnacht. Het was illegaal vuurwerk en daarom mocht Ben het van zijn vader niet afsteken. Maar hij is reuze benieuwd wat het voor vuurwerk is. Zijn vader en moeder zijn vandaag niet thuis, dus kunnen zij er rustig met zijn drieën eens naar kijken.

Ook Najib en Roos vinden dat een spannend plan.

Ben haalt een grote doos onder de werkbank van zijn vader uit. Er steekt een aantal pijlen uit, waar doodskoppen op staan. Ze buigen zich gezamenlijk over de doos, en Ben heeft al meteen een aansteker in zijn hand.

“Ho, ho”, zegt Roos, “ga eerst nou eens goed kijken wat het is, je weet maar nooit.” Najib schrikt ook wel. Hij wist niet dat het zulke grote vuurpijlen waren.

“Lees nu eerst eens wat erop staat”, zegt Najib. Maar Ben heeft haast, direct komt zijn moeder thuis... “Och daar staat vast op dat je het niet in de hand mag houden, dat doe ik heus niet hoor”, is zijn reactie.

Roos vindt het ineens toch niet zo’n heel goed plan. Ze probeert Ben tegen te houden, maar hij luistert niet. Dan vraagt ze Najib om er mee op te houden, het is veel te gevaarlijk zegt ze. Najib is het wel met haar eens maar vindt dat ze het met één pijl kunnen proberen.

Ben kijkt voor de zekerheid even of zijn aansteker het doet. Najib heeft al een pijl in zijn hand. Ineens is er die onverwachte steekvlam uit de aansteker, de pijl vat vlam. Najib laat hem vallen op de doos met de rest van de pijlen. De schrik slaat hen drieën om het hart, in paniek vluchten ze weg, springen op de fietsen en gaan zo snel mogelijk weg van de onheilsplek... Er volgt een enorme knal, een vuurbal schiet omhoog. Het dak knalt van de schuur, die onmiddellijk vlam vat. "We zeggen niet dat wij in onze schuur waren", zegt Ben, "We zwijgen als het graf".

Een buurman ziet hen wegfietsen. Hij belt onmiddellijk de brandweer. Bij aankomst blijkt de brand overgeslagen naar het huis van de burens. De buurvrouw ligt boven op bed te slapen en schrikt wakker van de rook in haar kamer. Ze krijgt geen adem meer en kan nauwelijks meer lopen. Ze wil de deurklink vastpakken, maar die is zo heet dat ze haar handen verbrandt. Nog net op tijd kan de brandweer haar uit haar slaapkamer bevrijden. Ze heeft tweedegraads brandwonden en de bovenverdieping van haar huis brandt uit.

Nadat hij is thuisgekomen kan Najib niet eten van de angst. Hoe zou het toch afgelopen zijn met de brand? Hij besluit de politie te bellen en alles eerlijk te vertellen. Op het politiebureau is net de buurman gearriveerd, die vertelt dat hij twee jongens en een meisje heeft zien wegfietsen. Een van die jongens leek erg op Ben, zijn buurjongen.

Ben gaat pas uren later weer terug naar huis en vertelt zijn moeder dat hij bij Roos geweest is, maar aan haar gezicht ziet hij al dat ze hem niet gelooft.

De volgende ochtend moeten ze alle drie op het politiebureau komen, met hun ouders. Omdat het om een ernstige zaak is moeten ze op het bureau blijven. Ze worden verhoord. Tegen de avond mogen ze onder bepaalde voorwaarden weer mee naar huis.

De politie maakt een verslag van het verhoor van Ben, Najib en Roos en stuurt dit op naar de officier van justitie. Deze vindt de zaak zo ernstig dat ze alle drie voor de rechter moeten komen.

Na drie maanden vindt de rechtszaak plaats.....

Verdachten Ben, Najib en Roos

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Vorbereiding die alle groepen krijgen:

Gebruik de algemene informatie over de rechtszaak.

Bekijk goed de webkaart "In de keuken van het strafrecht".

- Wat gaat er in de strafrechtszaak gebeuren? In welke volgorde?
- Welke personen zul je in de rechtszaal aantreffen?
- Wat is jullie rol?

Drie van jullie groep gaan straks de verdachten spelen. Om de beurt zullen jullie voor de (kinder)rechter moeten verschijnen. Je zal je persoonlijk moeten verantwoorden voor jouw aandeel in dit drama.

Vorbereiding rollenspel:

Wat ga je zeggen over wat er gebeurd is?

Bedenk wie nou precies wat heeft gedaan die middag.

Hoe kun je er voor zorgen dat de rechter jullie zo laag mogelijk straft?

Denk na over wat je gaat zeggen in je "laatste woord" voordat de rechter uitspraak doet.

De advocaat

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Vorbereiding groep:

Eén van jullie groep gaat de advocaat spelen. De advocaat gaat de verdachten verdedigen en raad geven. Bekijk wanneer jij als advocaat het woord krijgt van de rechter.

Vorbereiding rollenspel:

HET PLEIDOOI: schrijf op wat je het beste kunt gaan zeggen.
Hoe kun je de rechter overtuigen dat het hier om een ongeluk ging?
Probeer te voorkomen dat deze jongeren naar de jeugdgevangenis moeten.
Ze hebben niet allemaal hetzelfde gedaan en zouden daarom ook verschillende straffen moeten krijgen.

De rechter / kinderrechter

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Let op:

Bespreek in jullie groep wat de laagste straf kan worden. En bespreek ook wat de hoogste straf kan worden. Denk aan een boete, taakstraf, jeugdgevangenis of een combinatie van straffen.

Als de verdachten het laatste woord hebben gehad, mag jullie groep even apart overleggen over de straf die jullie als rechter gaan opleggen. Dus met de hele groep drie straffen bepalen. Een straf voor Ben, voor Najib en voor Roos.

Vorbereiding rollenspel:

Eén van jullie groep gaat de rechter spelen. Degene die rechter gaat spelen trekt de toga aan!

Schrijf eerst op wie tijdens de zitting om de beurt het woord krijgt (de volgorde is heel belangrijk). Zie het boekje TeRecht!

De rechter moet tijdens de zitting bepalen wie het woord krijgt.

De rechter moet alle betrokkenen aan het woord laten komen.

Als rechter moet je geen vooroordelen hebben.

De rechter doet op het allerlaatst een uitspraak.

Het slachtoffer (buurvrouw)

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Eén van jullie gaat het slachtoffer spelen. Het slachtoffer heeft spreekrecht tijdens de zitting. Daar mag het slachtoffer vertellen wat voor gevolgen zij aan het misdrijf heeft ondervonden.

Vorbereiding rollenspel:

Je bent vreselijk geschrokken door wat er is gebeurd.

Je hebt weken in het ziekenhuis gelegen. Je kunt al maanden je werk niet meer doen. De dokters weten niet of het met je handen wel helemaal goed zal komen. Maar je bent vooral ook heel erg bang geworden, als er ergens een knalletje klinkt, barst je al in tranen uit.

De officier van justitie

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Eén van jullie gaat de officier van justitie spelen. De officier van justitie verzamelt niet alleen belastend bewijs maar moet ook ontlastend bewijs opnemen in het strafdossier. De officier van justitie van het openbaar ministerie klaagt de verdachte aan namens de maatschappij. Jullie groep gaat de tenlastelegging en het requisitoir voorbereiden.

Vorbereiding rollenspel:

DE TENLASTELEGGING: waar worden de drie personen precies van verdacht. Dat is per persoon verschillend! (schrijf dit op)

HET REQUISITOIR: tijdens de zitting moet de officier van justitie gaan vertellen wat hij/zij van de zaak vindt. Welke straf eisen jullie voor Ben, Najib en Roos? (schrijf dit op)

De getuige (buurman)

Rol instructiekaart (maximaal 5 personen)

Eén van jullie groep gaat de getuige spelen. Bereid voor wat je precies gaat vertellen als de rechter ernaar vraagt. Wat heb je precies zelf gezien? Sommige dingen heb je in de krant gelezen. Weet je wel zo zeker wat je gezien hebt?

Vorbereiding rollenspel:

Je was thuis aan het werk toen je ineens een klap hoorde.

Je snelt naar het raam om te kijken wat er aan de hand is.

Je ziet drie jongeren hard weggrijden: twee jongens en een meisje. Een van de jongens herken je dat is Ben van hiernaast

Je ziet dan ineens dat de schuur van Ben in brand staat. Je snelt naar de telefoon om 112 te bellen.

Via 112 kwam er gelukkig snel een brandweerwagen.

Je zag niet waardoor de brand veroorzaakt werd.

In de krant las je dat drie jongeren met vuurwerk gespeeld hadden. En dat de buurvrouw aan de andere kant verwond geraakt is toen de brand oversloeg naar haar woning.
